

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

19 юли 2012 година *

„Социална сигурност на работниците мигранти — Регламент (ЕО) № 987/2009 — Член 44, параграф 2 — Разглеждане на правото на пенсия за старост — Отчитане на периодите за гледане на малко дете, завършени в друга държава членка — Приложимост — Член 21 ДФЕС — Свободно движение на граждани“

По дело C-522/10

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Sozialgericht Würzburg (Германия) с акт от 29 октомври 2010 г., постъпил в Съда на 9 ноември 2010 г., в рамките на производство по дело

Doris Reichel-Albert

срещу

Deutsche Rentenversicherung Nordbayern,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н К. Lenaerts, председател на състав, г-н J. Malenovský, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н G. Arestis и г-н D. Šváby (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н N. Jääskinen,

секретар: г-жа A. Impellizzeri, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 12 януари 2012 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-жа Reichel-Albert, от J. Schwach, Rechtsanwalt,
- за Deutsche Rentenversicherung Nordbayern, от г-н W. Willeke, Direktor,
- за германското правителство, от г-н T. Henze и г-н J. Möller, в качеството на представители,
- за австрийското правителство, от г-жа C. Pesendorfer, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от г-н V. Kreuschitz и г-н M. van Hoof, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 1 март 2012 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 44, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 284, стр. 1).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-жа Reichel-Albert и Deutsche Rentenversicherung Nordbayern (наричано по-нататък „DRN“) по повод отказа на последното да отчете и да признае за целите на изчисляването на бъдещата пенсия за старост на г-н Reichel-Albert „периодите за гледане на деца“ и „периодите, които трябва да се вземат предвид“, завършени от нея в Белгия.

Правна уредба

Правна уредба на Съюза

Регламент (ЕИО) № 1408/71

- 3 Член 13, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 26), предвижда поредица правила за определяне на приложимото в това отношение законодателство. Посочено е, че тези правила се прилагат съобразно разпоредбите на членове 14—17 от този регламент, които съдържат редица особени правила.
- 4 Член 13, параграф 2, буква а) от този регламент гласи:

„лице, което е заето на работа на територията на една държава членка, е подчинено на законодателството на тази държава, дори и ако пребивава на територията на друга държава членка, или ако седалището или мястото на стопанска дейност на предприятието или лицето, което го е наело на работа се намира на територията на друга държава членка“.
- 5 Член 13, параграф 2, буква е) от Регламент № 1408/71, включен в него с Регламент (ЕИО) № 2195/91 на Съвета от 25 юни 1991 година за изменение на Регламент № 1408/71 и на Регламент (ЕИО) № 574/72 относно определяне на реда за прилагане на Регламент № 1408/71 (ОВ L 206, стр. 2), предвижда, считано от 29 юли 1991 г.:

„лице, за което престане да бъде приложимо законодателството на дадена държава членка, без за него да стане приложимо законодателството на друга държава членка в съответствие с някое от правилата по предходните алинеи или в съответствие с предвидените в членове от 14 до 17 изключения или особени разпоредби, е подчинено на законодателството на държавата членка, на чиято територия пребивава единствено съгласно разпоредбите на това законодателство“.

Регламент (ЕО) № 883/2004

6 Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка в ОВ L 33, 7.2.2008 г., стр. 12), влязъл в сила на 20 май 2004 г., има за цел да координира националните схеми за социална сигурност. В съответствие с член 91 от него същият се прилага от датата на влизане в сила на регламента за неговото прилагане, а именно Регламент № 987/2009, тоест от 1 май 2010 г., и заменя предходната уредба, като я модернизира и опростява.

7 Член 87 от Регламент № 883/2004, в който са установени „Преходни разпоредби“, гласи:

„1. Не се придобиват права съгласно настоящия регламент за периода, предхождащ датата на прилагане.

2. Всеки осигурителен период и, когато е необходимо, всеки период на заетост, самостоятелна заетост или пребиваване, завършен съгласно законодателството на държава членка преди датата на прилагане на настоящия регламент в съответната държава членка, се зачита за определянето на правата, придобити съгласно настоящия регламент.

3. В съответствие с параграф 1, право по настоящия регламент се придобива дори когато то се отнася до осигурителен случай, настъпил преди датата на прилагането му в съответната държава членка.

[...]“.

Регламент № 987/2009

8 Регламент № 987/2009 установява процедурата за прилагане на основния Регламент № 883/2004 в съответствие с член 89 от него.

9 Член 44 от Регламент № 987/2009, озаглавен „Отчитане на период за гледане на малко дете“, гласи:

„1. За целите на настоящия член, „период за гледане на малко дете“ се отнася до всеки период, който се зачита по силата на пенсионното законодателство на държава членка или който осигурява добавка към пенсията изрично по причина, че лицето е отглеждало малко дете, независимо от метода, използван за изчисляване на тези периоди, и дали те се натрупват по време на гледането на малко дете или са признати с обратна сила.

2. Когато съгласно законодателството на държавата членка, която е компетентна съгласно дял II от основния регламент, периодът за отглеждане на малко дете не се отчита, институцията на държавата членка, чието законодателство съгласно дял II от основния регламент е било приложимо към съответното лице, тъй като то е осъществявало дейност като заето или самостоятелно заето лице към датата, на която съгласно това законодателство за съответното дете е започнал да се отчита периодът за отглеждане на малко дете, продължава да отговаря за отчитането на този период като период за отглеждане на малко дете съгласно собственото си законодателство, така както ако отглеждането на детето е било осъществено на собствената ѝ територия.

[...]“.

10 Член 93 от същия Регламент, озаглавен „Преходни разпоредби“, гласи следното:

„Член 87 от основния регламент се прилага в случаите, обхванати от регламента по прилагане“.

Германската правна уредба

11 Германско законодателство предвижда два механизма за отчитане на периода за гледане на малко дете в рамките на законоустановената пенсионна схема за старост. Първият се изразява в отчитане на периодите за гледане на малко дете („Kindererziehungszeiten“) като периоди, през които са плащани задължителни осигурителни вноски в рамките на законоустановената схема за осигуряване за старост, което дава възможност посочените периоди да се отчетат при изчисляване на минималния период, необходим за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж. Вторият се изразява в периоди, които трябва да се вземат предвид („Berücksichtigungszeiten“), като те не пораждаат никакво право на пенсия, но се включват при изчисляването на някои минимални срокове, като запазват защитата, призната на лицата с ограничена способност да покриват нуждите си, и имат положителен ефект върху значението, което се придава на периодите, в които не са плащани осигурителни вноски.

12 Член 56 от Книга VI от Кодекса за социално осигуряване (Sozialgesetzbuch, наричана по-нататък „SGB VI“), озаглавен „Периоди за гледане на малко дете“, гласи:

„1) Периодите за гледане на малко дете са периодите на отглеждане на дете през първите три години от живота му. Период за гледане на малко дете се зачита по отношение на един от родителите на детето (член 56, параграф 1, първо изречение, точка 3 и параграф 3, точки 2 и 3 от книга I), ако

1. периодът на отглеждане следва да се отнесе към този родител;
2. отглеждането е осъществено на територията на Федерална република Германия или може да бъде приравнено на такова отглеждане и
3. възможността за зачитане не е изключена за този родител.

[...]

3) Отглеждането е осъществено на територията на Федерална република Германия, ако отглеждащият родител обичайно е пребивавал там с детето. На отглеждане на територията на Федерална република Германия се приравнява случаят, при който отглеждащият родител е пребивавал обичайно в чужбина с детето си и по време на отглеждането на детето или непосредствено преди раждането му е плащал задължителни осигурителни вноски за завършените периоди на осъществявана там дейност като заето или самостоятелно заето лице. При съвместно пребиваване на съпрузите или партньорите в чужбина това се прилага и в случай че съпругът или партньорът на отглеждащия родител е плащал такива задължителни осигурителни вноски за завършените периоди или не ги е плащал само защото принадлежи към кръга от лица по член 5, параграфи 1 и 4 или защото е бил освободен от плащането на задължителни осигурителни вноски.

[...]“.

- 13 Член 57 от SGB VI, озаглавен „Периоди, които трябва да се вземат предвид“, гласи следното:

„Периодът за отглеждане на дете до навършване на десетгодишната му възраст е период, който трябва да се вземе предвид по отношение на един от родителите, ако през този период са изпълнени и условията за признаване на период за гледане на малко дете. [...]“.

- 14 За дете, родено преди 1 януари 1992 г., член 249 от SGB VI намалява осигурителните периоди за гледане на малко дете от 3 години на 12 месеца.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 15 Г-жа Reichel-Albert, германска гражданка, осъществява дейност като заето лице в Германия и живее там до 30 юни 1980 г. След това тя получава от тази държава членка обезщетение за безработица, чието изплащане е преустановено на 10 октомври 1980 г.
- 16 От 1 юли 1980 г. до 30 юни 1986 г. тя пребивава в Белгия със съпруга си, който осъществява там дейност като заето лице. Двамата имат две деца, родени в Белгия, съответно на 25 май 1981 г. и на 29 октомври 1984 г.
- 17 Считано от 1 януари 1984 г., тя плаща доброволно осигурителни вноски в рамките на законоустановената схема за осигуряване за старост в Германия.
- 18 На 1 юли 1986 г. г-жа Reichel-Albert, съпругът ѝ и техните деца официално са обявени за пребиваващи в Германия.
- 19 С решения от 12 август 2008 г. и от 28 октомври 2008 г. DRN отхвърля искането на г-жа Reichel-Albert за отчитане и признаване на завършените по време на нейното пребиваване в Белгия периоди за отглеждане на децата и „периодите, които трябва да се вземат предвид“, с довода че отглеждането на децата в този период се е осъществило в чужбина. Само периодите след 1 юли 1986 г., когато семейството отново се установява официално в Германия, са признати като периоди, които трябва да бъдат взети предвид като периоди за гледане на малко дете. На 1 декември 2008 г. г-жа Reichel-Albert подава жалба по административен ред, която е отхвърлена от DRN с решение от 29 януари 2009 г.
- 20 В решенията на DRN се посочва, че по време на нейното пребиваване в Белгия необходимата връзка с професионалния живот в Германия не е запазена нито чрез собствено трудово правоотношение на г-жа Reichel-Albert, нито чрез нейния съпруг, тъй като между края на дейността на г-жа Reichel-Albert като заето лице, включително периода на изплащаното обезщетение за безработица, и началото на периода за гледане на малки деца е изтекъл повече от един пълен месец.
- 21 На 13 февруари 2009 г. г-жа Reichel-Albert сезира Sozialgericht Würzburg с жалба за отмяна на приетото на 29 януари 2009 г. решение, като иска DRN да бъде задължено да вземе предвид периодите от 25 май 1981 г. до 30 юни 1986 г. за първото от нейните деца и от 29 октомври 1984 г. до 30 юни 1986 г. — за второто. В подкрепа на жалбата си тя се позовава на Решение от 23 ноември 2000 г. по дело Elsen (C-135/99, Recueil, стр. I-10409), както и на Решение от 7 февруари 2002 г. по дело Kauer (C-28/00, Recueil, стр. I-1343), и отбелязва, че тогава не е била напуснала напълно Германия, за да се установи в Белгия.
- 22 Sozialgericht Würzburg приема, че систематичното тълкуване на член 56, параграф 3 от SGB VI във връзка с член 44, параграф 2 от Регламент № 987/2009 не позволява спорните периоди за гледане на децата на г-жа Reichel-Albert да ѝ бъдат признати нито в Германия, нито в Белгия, доколкото тя не е осъществявала никаква дейност като заето или самостоятелно заето лице

към началната дата на посочените периоди, поради което заинтересованото лице е било поставено в неблагоприятно положение поради упражняването на правото, което то черпи от член 21 ДФЕС, свободно да се движи и пребивава на територията на Европейския съюз.

23 В този контекст Sozialgericht Würzburg решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Трябва ли разпоредбата на член 44, параграф 2 от Регламент [№ 987/2009] да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на държава членка, съгласно която периодът за гледане на малко дете, завършен в друга държава — членка на Европейския съюз, следва да се признава като завършен на националната територия само когато отглеждащият родител обичайно е пребивавал в чужбина с детето си и по време на отглеждането или непосредствено преди раждането на детето е плащал задължителни осигурителни вноски за завършени периоди като заето или самостоятелно заето там лице или когато при съвместно пребиваване на съпрузите или партньорите в чужбина съпругът или партньорът на отглеждащия родител е плащал такива вноски или не е плащал само защото принадлежи към кръга от лица по член 5, параграфи 1 и 4 от SGB VI [книга VI от Sozialgesetzbuch] или по силата на член 6 от SGB VI е освободен от плащането на задължителни осигурителни вноски (член 56, параграф 3, второ и трето изречение и членове 57 и 249 от SGB VI)?
- 2) Трябва ли разпоредбата на член 44, параграф 2 от Регламент [№ 987/2009], независимо от съдържанието ѝ, да се тълкува в смисъл, че в изключителни случаи периодът за гледане на малко дете трябва да се вземе предвид дори когато не се осъществява дейност като заето или самостоятелно заето лице, ако такъв период иначе не би бил взет предвид съгласно съответните разпоредби нито на компетентната държава членка, нито на друга държава членка, в която съответното лице е пребивавало обичайно при отглеждането на детето?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки по приложимостта ratione temporis на член 44 от Регламент № 987/2009

- 24 Предвид хронологията на разглежданите в главното производство факти, установена в точки 15—21 от настоящото решение, както и на датата на влизане в сила на Регламент № 987/2009, следва преди всичко да се провери дали член 44 от посочения регламент, чието тълкуване е поискано от запитващата юрисдикция, действително е приложим, *ratione temporis*, към разглежданите в главното производство факти.
- 25 В това отношение съгласно постоянната съдебна практика в общия случай принципът на правната сигурност не допуска началото на времевия обхват на акт на Съюза да се определя към момент отпреди публикуването му, освен по изключение, когато го изисква цел от общ интерес и когато оправданите правни очаквания на заинтересуваните лица са надлежно зачетени, както и доколкото от съдържанието, от целта и от структурата на съответните правила ясно следва, че трябва да им бъде отредено такова действие (вж. в този смисъл Решение от 19 март 2009 г. по дело Mitsui & Co. Deutschland, C-256/07, Сборник, стр. I-1951, точка 32 и цитираната съдебна практика).
- 26 С член 97 от Регламент № 987/2009 законодателят на Съюза определя влизането в сила на този регламент на 1 май 2010 г., без да има възможност нито едно негово съображение или някоя друга негова разпоредба да се схващат в смисъл, че имат за цел да определят началния момент от приложимостта във времето на член 44 от него на дата, предхождаща публикуването на този акт. Напротив, видно от член 87, параграф 1 от Регламент № 883/2004, който се прилага за

случаите, обхванати от Регламент № 987/2009 в съответствие с член 93 от последния, съгласно Регламент № 883/2004 не се придобиват права за периода, предхождащ датата на прилагането му, а именно 1 май 2010 г.

- 27 Следователно, както отбелязва и генералният адвокат в точка 40 от заключението си, следва да се отбележи, че когато DNR приема обжалваните в главното производство решения, с които отказва на г-жа Reichel-Albert отчитането на спорните периоди за гледане, Регламент № 987/2009 все още не е бил приложим.
- 28 Следователно член 44 от Регламент № 987/2009 не намира приложение *ratione temporis* по отношение на разглежданите в главното производство факти.
- 29 При тези обстоятелства към разглежданите в главното производство факти по принцип трябва да се приложат правилата на Съюза относно координирането на националните схеми за социална сигурност, установени с Регламент № 1408/71, съобразно тълкуването им с оглед на релевантните разпоредби от Договора за функционирането на ЕС, и по-специално с оглед на разпоредбите относно свободното движение на хора, упоменати от запитващата юрисдикция в нейния акт.
- 30 Тъй като Регламент № 1408/71 все пак не въвежда никакво особено правило, приложимо по отношение на признаването в рамките на осигурителната схема за старост на периодите за отглеждане на малки деца, завършени в друга държава членка, следва отправените от запитващата юрисдикция въпроси да се разбират като насочени по същество към установяването на това дали в случай като разглеждания в главното производство член 21 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че задължава компетентната институция на първата държава членка да отчете за целите на предоставянето на пенсия за старост периодите за отглеждане на малко дете, завършени във втора държава членка, като завършени на нейна територия от лице, което към момента на раждане на децата си е преустановило работа в тази първа държава членка и временно се е установило да живее на територията на втората държава членка, без обаче да е упражнявало дейност като заето или самостоятелно заето лице в нея.

По двата въпроса

- 31 Най-напред следва да се определи съгласно законодателството на коя от двете държави членки по спора е необходимо да се определят или да се приемат като приравнени на осигурителни периоди в тесен смисъл периодите, през които жалбоподателката по главното производство е гледала децата си в Белгия между 1981 г. и 1986 г., както и, на второ място, в случай че бъде определено германското законодателство, да се прецени дали редът и условията за отчитане на периодите за гледане на малки деца, предвидени в това законодателство, са в съответствие с член 21 ДФЕС.
- 32 Що се отнася до приложимото законодателство, както посочва основателно германското правителство по време на заседанието, правото на отчитане на периодите за гледане на малки деца може да се основава единствено на правните разпоредби на държавата членка, чието право намира приложение спрямо съответното лице към момента на раждане на детето.
- 33 От материалите по главното производство е видно, че след като е живяла, работила и правила вноски по осигурителната схема за старост в Германия до 30 юни 1980 г., г-жа Reichel-Albert се е преместила да живее в Белгия, където е продължила да получава обезщетение за безработица до 30 октомври 1980 г. и е родила две деца, след което на 1 юли 1986 г. официално се е завърнала в Германия заедно със семейството си, където е възстановила редовното упражняване на професионална дейност.

- 34 При тези обстоятелства, дори да се предположи, че трябва да се държи сметка за съществуването на член 13, параграф 2, буква е), включен в Регламент № 1408/71 с Регламент № 2195/91, т.е. след завършването на периодите, през които г-жа Reichel-Albert отглежда децата си в Белгия, тази разпоредба не би била релевантна при обстоятелствата по главното производство, що се отнася до отчитането на периоди за гледане в рамките на осигурителната схема за старост (вж. в този смисъл Решение по дело Kauер, посочено по-горе, точка 31).
- 35 Действително, когато лице като г-жа Reichel-Albert е работило и правило осигурителни вноски само и изключително в една и съща държава членка, както преди, така и след временното прехвърляне на местоживеенето си по строго семейни причини в друга държава членка, в която изобщо не е работило и правило вноски, следва да се приеме наличието на достатъчна връзка между тези периоди за гледане на малки деца и завършените осигурителни периоди поради упражняване на професионална дейност в първата разглеждана държава членка (вж. в този смисъл Решение по дело Elsen, посочено по-горе, точки 25—28 и Решение по дело Kauер, посочено по-горе, точка 32). Впрочем именно поради завършването на последните периоди г-жа Reichel-Albert е поискала от DRN да бъдат отчетени периодите, в които е гледала децата си по време на прекъсването на професионалната си кариера.
- 36 В резултат от това следва да се приеме, че към положение като това на г-жа Reichel-Albert е приложимо германското законодателство, а що се отнася до отчитането и признаването на периодите за гледане на малки деца за заинтересуваното лице в рамките на осигурителната схема за старост, не би могло да се приеме, че г-жа Reichel-Albert попада под действието на правната уредба на държавата членка по нейното пребиваване през съответните периоди (вж. в този смисъл Решение по дело Elsen, посочено по-горе, точка 28).
- 37 Що се отнася до реда и условията за отчитане на периодите за отглеждане на малки деца, следва да се прецени съвместимостта с оглед на член 21 ДФЕС на национални разпоредби като съдържащите се в членове 56 и 57 от SGB VI и в приложение на които за целите на предоставяне на пенсия за старост от компетентната институция на държава членка периодите за гледане на малки деца, завършени извън територията на тази държава членка, за разлика от завършените на територията на страната, не се отчитат, освен ако отглеждащият родител е пребивавал обичайно с детето си в чужбина и по време на отглеждането на детето или непосредствено преди раждането му е плащал задължителни осигурителни вноски за завършените периоди на осъществявана там дейност като заето или самостоятелно заето лице.
- 38 В това отношение е важно да се припомни, че ако държавите членки запазват компетентността си да уреждат системите си за социална сигурност, при упражняване на тази компетентност те трябва все пак да спазват правото на Съюза, и по-специално разпоредбите на Договора относно свободното движение на гражданите, гарантирано от член 21 ДФЕС (вж. в този смисъл Решение по дело Elsen, посочено по-горе, точка 33, както и Решение от 1 април 2008 г. по дело *Gouvernement de la Communauté française и gouvernement wallon*, C-212/06, Сборник, стр. I-1683, точка 43).
- 39 По-специално в точка 34 от Решение по дело Elsen, посочено по-горе, Съдът вече е имал повод да установи във връзка с предходна редакция на разглежданите в главното производство разпоредби, че те поставят гражданите на Съюза, които са упражнили гарантираното им в член 21 ДФЕС право на свободно движение и престой в държавите членки, в по-неблагоприятно положение.
- 40 В случай като този на г-жа Reichel-Albert съответните разпоредби водят до това, че лице, което отглежда деца, след като по време на отглеждането на децата или непосредствено преди раждането им не е плащало задължителни осигурителни вноски за завършените периоди на осъществявана там дейност като заето или самостоятелно заето лице, се оказва лишено, с оглед на определянето на размера на пенсията му, от правото на отчитане на завършените от него

периоди за гледане на малки деца единствено поради факта че временно се е установило да живее в друга държава членка, въпреки че изобщо не е упражнявало дейност като заето или самостоятелно заето лице във втората посочена държава членка.

- 41 Поради това в държавата членка, чийто гражданин е това лице, за него се прилага по-неблагоприятно третиране от това, което то би получило, ако не беше използвало предоставените от Договора възможности в областта на движението (вж. Решение от 21 юли 2011 г. по дело *Stewart*, C-503/09, Сборник, стр. I-6497, точка 83 и цитираната съдебна практика).
- 42 Национална правна уредба, която поставя в неблагоприятно положение определени граждани на страната единствено поради факта че са упражнили правото си на свободно движение и престой в друга държава членка, поражда неравно третиране в разрез с принципите в основата на статута на гражданин на Съюза, а именно с гаранцията за еднакво правно третиране при упражняване на свободата на движение (Решение от 9 ноември 2006 г. по дело *Turpeinen*, C-520/04, *Recueil*, стр. I-10685, точка 22).
- 43 Освен това съответната държава членка не установява, нито дори твърди, че законодателство като разглежданото в главното производство може да бъде обосновано поради обективни съображения и че е пропорционално на легитимно преследваната от националното право цел (вж. в този смисъл Решение от 12 май 2011 г. по дело *Runevič-Vardyn и Wardyn*, C-391/09, Сборник, стр. I-3787, точка 83 и цитираната съдебна практика).
- 44 Следователно трябва да се приеме, че в контекст като разглеждания в главното производство изключването от отчитане на периодите за гледане на малки деца, завършени извън територията на страната, както е предвидено в членове 56 и 57 от SGB VI, е в противоречие с член 21 ДФЕС.
- 45 При тези условия с оглед на изложеното дотук на поставените въпроси следва да се отговори, че в случай като разглеждания в главното производство член 21 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че задължава компетентната институция на първата държава членка да отчете за целите на предоставяне на пенсия за старост периодите за гледане на малко дете, завършени във втората държава членка, като завършени на нейна територия от лице, което е упражнявало професионална дейност единствено в първата държава членка и което в момента на раждането на децата му временно е преустановило работа и се е установило да живее поради строго семейни причини на територията на втората държава членка.

По съдебните разноски

- 46 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

В случай като разглеждания в главното производство член 21 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че задължава компетентната институция на първата държава членка да отчете за целите на предоставяне на пенсия за старост периодите за гледане на малко дете, завършени във втората държава членка, като завършени на нейна територия от лице, което е упражнявало професионална дейност единствено в първата държава членка и

което в момента на раждането на децата му временно е преустановило работа и се е установило да живее поради строго семейни причини на територията на втората държава членка.

Подписи